

NAŠE NOVINE

POLITIČNI-GOSPODARSKI I KULTURNI TEDNIK.

Prihaja vsako nedeljo. — Cena: „Naši Novin“ je na leto 40 D. na polleta 20 D. Oglasi se tudi spremajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok 75 par. Za večkrat popust. Rokopisi se nevrnejo.

Uredništvo i uprava je v Dolnji-Lendavi št. 32.

Lastnik lista: KONZORCIJ.

Odgovorni urednik i izdajateo: HARI LEOPOLD ev. p. duhovnik.

I. Leto 18. številka.

Dolnja Lendava, 19. septembra 1926.

Cena edne številke 1 Dinar.

Demagogia gosp. Klekna.

Kak daleč zna zabloditi eden človek, to nam svedočijo Kleklove reči, štere je 29. augusta v Soboti na shodi pravo proti Hrvatom: „Uničiti nas ščejo, vzéti nam ščejo jezik, napraviti ščejo iz nas Hrvat!“ —

Za božo volo, što nas šče uničiti i kak nas šče uničiti? Bujti nas ščejo ali ka! „Uničiti“ — to je na nikoj spraviti, vözbristati iz sveta, z drugov rečjov spoklati. Šteri Hrvat je takši hüdodelnik, ka šče prekmurce s poklati? Vidite, gospod Klekl, kak grda demagogia, kak brezvestno zepelávanje lüstva je to! Te pa či vi več ne bodete követ, do od toga prekmurci „uničeni“?

„Vzéti nam ščejo jezik“ — je kričo dale Klekl. Znete g. Klekl, što nam šče zéti jezik? Prečanski Slovenci nam ščejo zéti jezik. Glejte, pár štajarskih kaplanov je prišlo v Prekmurje, i kak, v kakšem jeziki nam predgajo, i v kakšem jeziki včijo katekizmuš? Poslušajte je, jeli je to materin jezik prekmurcov, vu šterom tei gospodje prekmurcom govorijo? Da, tei ščejo zéti prekmurcom materin jezik, pa ne Hrvatje. Hrvatje so 680 let dobro priliko meli prekmurcom vzéti jezik, pa so ga ne vzéli.

„Napraviti ščejo iz nas Hrvat“ —, jeli bár, kak so 680 let napravili z nas Hrvatje?

Kak mislite to, ka ščejo z nas Hrvatje napraviti? Znábiti Hrvatje majo takši mašin, ka do na ednoj strani notri metali prekmurce, vküp je zmelejo, i na drugoj strani do vöškákali Hrvatje. — Pónávlamo, ka je dolnje Prekmurje 680 let spádalo k zagrebskoj püšpekiji, ka so vsi dünovníki táduga stoletja z Zagreba prihájali v našo krajino, pa so li ne napravili z nas Hrvatov.

Drüga odürna demagogia Kleklnova je bila: „Uradnijezik naj bi bio hrvatski“. To šče praviti stem, ka do te na sodnji i na glavárstvi hrvatski gučali i pisali, ne „kranjski“. Kak pa zdaj gučijo? Povejte prekmurci, šteri ste že meli kaj opraviti na sodnji ali na glavárstvi ali v davčnom uradi, kak so gučali tam z vami? Jeli po vašem maternom jeziki? Ne, nego kranjski so gučali z vami, to je pismena slovenščina, štero vi tak razmíte, ali pa niti tak ne, kak bi razmili hrvatski jezik.

Zakaj pa te Klekl s tem hujška, ka de v novoj varaždinskoj oblasti uradni jezik hrvatski? Jeli de to prekmurcom kakši kvar ali zgübiček? Ne. Ar zdaj je tudi ne naš prekmurski jezik uradni jezik. — Záto mi moremo to glédati, od šteroga jezika do meli prekmurci vékši hasek, jeli od slovenskoga, ali srbo-hrvatskoga? Srbo-hrvatski jezik je jezik 11 mišon jugoslavov, glávni uradni jezik države. Slovenski jezik pa v našoj državi komaj 700 jezera lüdi govori. Či naš mladenec k vojákom pride, kak njemi tam komanderajo? Ne slovenski, nego srbo-hrvatski. Či stoj z Belgráda kakši odlok, rešítev, ali dovoljenje dobi, vse je v srpsko-hrvatskem jeziki pisano. — Ka pa te ščéte s kranjskim jezikom v Prekmurji? Zakaj hujskate lüdi proti srbo-hrvatskomi jeziki? Zakaj nevoščíte prekmurcom, ka bi se navčili državni jezik? I zakaj ščéte na prekmurece duplički trüd naložiti? —

Ar gvüšno je, ka se tri jugoslavenska narečja, naime slovensko, hrvatsko i srbsko v 20—30 letaj vküp vtopijo veden jezik? I té eden jezik ne bo slovenski, nego srbo-hrvatski. Zakaj pa te ovirate, ka bi se prekmurci navdili srbsko-hrvatskoga jezika? Zdjaj naj se prekmurci včijo slo-

venski pismeni jezik, potom za pár let se pa naj začnejo srbo-hrvatski včiti! Zakaj je to, komi je to na hasek? Zakaj želete duplički trüd od prekmurcov? —

Glejte gospod poslanec Klekl, či vi nebi bili zagrižen, zasleplen slovenski politikar, nego jugoslav širšega pogleda, te bi vi etak morali govoriti prekmurcom: Dragi prekmurci! Slovenski hrvatski i srbski jezik je pravzaprav eden jezik. Ali jezeroletna politična ločítev je v jeziki tudi nihala slede. Ali tei sledovje zdaj minejo, ar smo zdaj politično znovič združeni. Zato je zdaj božen politik tisti, šteri ešče vekše razlike šče vpelati v naš jezik. Či se bomo mi prekmurci zdaj slovenski pismeni jezik včili stem ešče dale odidemo od srbo-hrvatov, ar prekmursko narečje znatno bliže stoji k srbo-hrvatskomi jeziki, kak pismena slovenščina. (Ali je to ne istina, gospod Klekl?) — Zato, prekmurci, za nas je jedino spametno i hasnovito, či se včimo srbo-hrvatski jezik. Glejte, vaši sinovje se pri vojakav v 12 mesecih lahko navčijo srbski. Zato se nikaj ne bojte srbo-hrvatskoga jazika, ar je to lepši i ležejši jezik, kak kranjski. —

G. Klekl, zakaj ne govorite prekmurcom tak? Zakaj njim ne povete istine, ka od včenja slovenskoga jezika nigdar nikšega haska nedo meli, od včenja srbo-hrvatskoga jezika bi pa velike haske meli? Zakaj ne razložíte lüdem, ka hrvatski jezik i srbski jezik — to je eden jezik, razlike so tak malenkostne, ka ki zna hrvatski, tisti tudi zna srbski. Zato bi za prekmurce jako dobro bilo, či bi k varaždinskoj oblasti prišli, ar te bi se deca v šoli hrvatski jezik včila mesto krajskoga i tak bi za kratki čas prekmurci znali hrvatski i srbski jezik. —

Zakaj ne govorite tak g. Klekl?

Zato, ar vam vaši štajarski i kranjski pajdašje toga nedopüstijo; ar oni ščejo Prekmurje pod svojov oblastjov držati, oni želejo prekmurske volivne kruglice dobiti, njihovi trgovci pa želejo v Prekmurji tržiti i se bogatiti.

Gotovo Vam je znano, ka je Dr. Žerjav 1919. leta to pravo: „Nam Prekmurja ne treba“. Zato je to pravo, ar je znao, ka njegova stranka v Prekmurji ne dobi kruglic. — Dr. Korošec bi gotovo tudi to pravo, či od Prekmurja ne bi mogo čakati političnoga i peneznoga dobička za „Krajnce“. — To je vaša sveta politika.

Hodite k nam i pomagajte nam!

V gornjem Prekmurji hodeči, sem vido dosta žalostni obrazov dosta trpljenja, nevole, stradanja. Čuo sem od ljudstva on glas, kak ednok Pavel apoštol, gda so ga v Macedonijo zvali, rekoči: Hodi k nam v Macedonijo i pomagaj nam! Naše nevolno i siromaško ljudstvo nam pa kriči i pravi: Hodite k nam v Prekmurje i pomagajte nam! Macedončarom je v tistom hipi düševno, versko pomoč i trošt trbelo i našemi ljudstvi dnesden k tomi ešče materialno pomoč trbej.

Čuo sem z vüst prekmurskoga ljudstva tožbo proti onim šteri so je do etiga mao za nos vodili, obečali so njim kanaan, gde de po zemli mleko i med teko. Obečali so njim dosta dobroga, či na njihovo stranko dajo kruglice. Tožijo se naši ljudje, da je dosta takši ljudi prišlo v Prekmurje, šteri tu napunjavajo svoje žepke, kak siromaki so brnjavi prišli v Prekmurje i tu so se tak obogatili, da sami ne vejo, kak se je to tak hitro moglo zgoditi. I vse tisto, gda se med našim rodóm tühinci bogatijo, fali, menda na-

